

ที่ ๒๒๕๓๗

กระทรวงคมนาคม

วันที่ ๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๕๖

แจ้งความมายัง ผู้จัดการบริษัทสยามซีเมนต์

ท่านเจ้ากัณฑ์ ทราบ

ตามหนังสือของบริษัทยุวัฒน์ที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๕๖
ขอขออนุญาตไปถวายเรื่องที่จะขอให้กรมรถไฟออกเงินชดเชยหนึ่งใน
การที่จะสร้างทางรถไฟแยกไปยังโรงทำปูนซีเมนต์ ซึ่งบริษัทเห็น
ว่าการค้าขายสิ่งใดก็ตามกำไรถึง ๕ หรือ ๖ เปอร์เซ็นต์ก็ควร
จะอุดหนุนทำไต่ ทั้งบริษัทจะยอมรับใช้ทุนของกรมรถไฟไม่ไหล
ไปไหนเมื่อมีเหตุจะต้องหยุดยั้งประการใด ๆ กับใดสิ่งหนึ่งคือ
เรื่องรัฐบาลเฟลเดอร์เร่เกิดมาเดชะเกิดสร้างทางรถไฟไปยัง
บริษัทขุดถนนศิลาเพื่อเป็นทางกำวิหัดด้วยนั้น

กระทรวงคมนาคมได้พิจารณาตลอดแล้ว ขอขออนุญาตให้
ทราบว่า เงินผลประโยชน์การระวางรถไฟตามที่บริษัทประมาณ
ว่าจะได้ปีละ ๕ หรือ ๖ ทุนนั้นแน่นอน จะนับว่าเป็นผลกำไรแท้
ของกรมรถไฟที่เกี่ยวยังไม่ได้ เพราะทางรถไฟระวางแคบของแคว
ลงมาบางซื่อประมาณ ๑๕๐ กิโลเมตร ที่จะต้องทำถาวรบรรทุกิน
ลงมาประมาณ ๒๕๐๐ หรือ ๓๐๐๐ คันรถนั้น ก็ยอมมีค่าใช้จ่าย
ต่าง ๆ ที่จำเป็นจะต้องจ่ายไปในการนี้หลายอย่าง ซึ่งจะต้อง
หักเงินค่าใช้จ่ายส่วนนี้ออกเสียก่อนแล้ว เหลือเท่าใดจึงจะนับว่า
เป็นกำไรได้ และเงินที่หาเหลือเป็นกำไรนี้ ก็จะทรงคิดเฉลี่ย
ไปเป็นค่าคอดเบี้ยในเงินทุนที่ใช้จ่ายไปสำหรับการสร้างทางรถไฟ
ในระวางทั้งแควของแควบางซื่อ ซึ่งมีจำนวนเงินประมาณ
๑๑,๒๐๐,๐๐๐ บาทนั้นอีกด้วย เมื่อเช่นนี้เงินกำไรที่บริษัทกล่าว
ว่า กรมรถไฟจะได้ผลถึง ๕ หรือ ๖ เปอร์เซ็นต์ ก็เป็นอันหวังไม่ได้
ถ้าบริษัทจะเฝ้าตรวจดูผลรายได้จากถาวร เครื่องรถไฟตามรายงานประ
จำที่มีปรากฏอยู่ นั้น ก็จะแลเห็นได้ว่าเงินกำไรในการเดินรถไฟ

ที่ใดอยู่เนั้น จะให้ได้ถึง ๘ เพอร์เซนต์ในเงินทุนที่จ่ายไปก็ทั้งขาด
คือ น้อยกว่าที่ทำ เปนจะทองใดในการเดินรถเนั้น อีกประการหนึ่ง
เงินทุนที่ใดใช้จ่ายออกไปในการสร้างทางรถไฟเนั้น ก็ต้องถูกมา
โดยเสียคอกเบียดถึง ๘ เพอร์เซนต์ครึ่ง ทั้งใครมีน้อยกว่าจำนวน
ที่ควรจะได้ควย จึงเปนการลำบากแก่กรรมรถไฟที่จะออกเงินไป
โดยที่ยังไม่แลเห็นผลกำไรที่จะได้คอกคอกเบียดในเงินทุน

ส่วนเรื่องทางรถไฟซึ่งรัฐบาลเฟเดอรเรเต็คมาเลสะเต็ค
สร้างไปยังบริษัทขุดตานศิลานั้น ก็เห็นว่าไม่เปนตัวอย่างที่จะมา
เปรียบเทียบกับใด เพราะทางรถไฟซึ่งรัฐบาลเฟเดอรเรเต็คมา
เลสะเต็คสร้างไปเนั้น มีระยะทางยาวถึง ๕ ไมล์ และเปนทาง
ที่ไรสำหรับประโยชน์ของมหาชนทั่วไป ก็คือที่ปลายทางมีสถานี
สำหรับมหาชนและบริษัทขุดตานศิลาก็ไรควย ผิดกันกับทางรถไฟของ
บริษัทสยามซีเมนต์ที่จะสร้างขึ้นเนี้ ซึ่งมีระยะทางสั้นและไรเฉพาะ
ประโยชน์ของบริษัทเท่านั้น หากไรสำหรับมหาชนทั่วไปควยไม่

อาไศรย์เหตุต่าง ๆ ที่โลกลาวมานี้ กระทรวงคมนาคม
จึงมีความเสียใจที่ไม่สามารถจะออกเงินช่วยเหลือทุนบริษัทในการ
สร้างทางรถไฟรายนี้ถึงหนึ่งใด เว้นไว้แต่บริษัทจะออกเงินให้แก่
กรรมรถไฟจักทำไหมดแล้ว กระทรวงคมนาคมก็ยินดีแลเต็มใจที่จะทำ
ไต่ถามประสงค์ โคลงหนังสือเรื่องสร้างรถไฟไปบริษัทขุดตาน
ศิลาคือเนมานี้ควยแล้ว.

โศกาศนี้ ขอแสดงความนับถือต่อท่าน.

สมเด็จพระเทพฯ

ปลัดทูลฉลองกระทรวงคมนาคม.